

A MAGYAR KATONAI TÉRKÉPÉSZET TÖRTÉNETE

III. rész. Személyi kataszter. CD kiadvány. Budapest, 2006.

(Szerkesztők: Cseri József, Buga László.) HM Térképészeti Kht. Ára: 480 Ft

1991-ben és 1992-ben két vastkos kötetben tette közzé az önálló magyar katonai térképészet történetét a HM Térképész Szolgálat. Az első kötet az 1919. évi megalakulástól tételesen ismertette a térképészeti intézet történetét, a második kötet a munkatársak visszaemlékezéseit tartalmazta. A HM Térképész Szolgálat tervezte a személyi állomány közzétételét is, a magyar katonai térképészet megalakulásának 80. évfordulóján. A kiadás akkor elmaradt. Az Intézet egykori munkatársai, a térképészet iránt érdeklődők azóta várták megjelenését. A személyi kataszter, CD formátumban, bár az előszó 2005. évi megjelenést említi, csak 2006 szeptemberében vált hozzáférhetővé. A Térképészeti Kht.-t dicséri, hogy azok neveit, akik az elmúlt években érdeklődtek a kiadvány után, feljegyezték, és a megjelenésről levélben értesítették őket.

A könyvszerű, a III. katonai felmérés térképrészletével díszített, dobozba foglalt CD ismerteti az Intézet névváltozásait, különböző időpontokban a szervezeti felépítést és a rendfokozatokat. Ezt követően 1919–1945 és 1945–1998 közötti időkből, az Intézetben legalább fél évet eltöltött munkatársak adatait olvashatjuk ábécé sorrendben, 4000 munkatárs adatait ismerve így meg. Ebből 1200 főről sikerült fényképet is beszerezni. A fényképeket is ábécé sorrendben lehet megtekinteni, de ha az adatleírásra kattintunk, amellet is megjelenik a fénykép, vagy a „nincs fénykép” felirat. A CD-t a 80 éves történelem egy-egy pillanatát bemutató csoportképek zárják.

A CD nagy előnye, hogy rendkívül egyszerűen kezelhető, a számítógéppel először találkozó is rögtön tudja olvasni, a számítógép adta lehetőségeket kihasználva tud „barangolni” az adatok között. A térinformatika korában feleslegesnek tűnhet ez a megállapítás, de egy-két szakmai, vagy szakma közeli CD tapasztalatai alapján mégsem tartjuk annak.

Egyetlen kifogásként csak azt említhetjük, hogy a szöveges leírás ablaka valamivel keskenyebb a szövegénél. Ez abból adódik, hogy három egyforma széles sávban közölnek információt. Mindhárom sávot viszont csak az összesített névsorok megjelenítésénél töltik ki, így talán a fénykép és leírás megjelenítésénél kicsit szélesebb lehetett volna a szöveglablak.

Az anyagot nézegetve minden elismerésünk és köszönetünk a katonai térképészet vezetőinek, hogy az Intézet értékes munkáját és az abban közreműködők szerepét így megőrizték, és átadták az utóknak. Nagyon fontos ez gyorsan változó korunkban, amikor az állami vezetés sem figyel a hagyományokra, a múltra. A magyar katonai térképészet is sokszor átalakult, módosult, mint azt az anyag névváltozásokat ismertető része is jelzi, mégis meg tudták őrizni azonoságukat, büszkén tekintve az elődök munkájára, és erőt gyűjtve abból a folytatásra.

Számomra különösen értékes a múlt ilyen fokú tisztelete és széleskörű bemutatása, mert munkatársaimmal személyesen éltem át ennek lebecsülését. A Kartográfiai Vállalat 2004. december 1-jén lett volna 50 éves. Készültünk az évforduló megünneplésére, fél évszázad eredményeinek bemutatására, látva ennek piaci (marketing) szerepét is. A magánkézbe adott cég új tulajdonosai július 31-én felállítottak az igazgatói székbe, és hallani sem akartak a múlttól, mondván, őket csak a jövő érdekli. Ennek a keserű tapasztalatnak a fényében is külön köszönetet kell mondanunk a katonai térképészet vezetőinek, dolgozóinak, hagyományszeretetükért, múltjuk megőrzéséért. Reméljük a múlt, az elődök munkájának tiszteletét továbbra is meg fogják, meg tudják őrizni, példát mutatva egyéb magyar intézményeknek is.

Dr. Papp-Váry Árpád

A Lázár deák Térképészeti Alapítvány és az Országos Széchényi Könyvtár Térképtára pályázatot ír ki a „**Digitális Magyar Térkép 2006**” cím elnyerésére, amelyre minden magyar térképészeti és -kiadó műhely korlátlan számú kizárólag saját maga által készített és 2006-ben közreadott művel pályázhat határainkon innen és túlról.

A hagyományos kartográfiát tekintve az igazi kihívást nem a számítógépek alkalmazása jelenti, hanem a térbeli adatstruktúrák kezelését megoldó rendszerek kidolgozása, ezek teljesítőképességének gyors növekedése, valamint a térképészeti modellkészítéshez és a számítógép-orientált tematikus módszerekhez való rugalmas alkalmazkodás. Ez a folyamat a hagyományos papírtérkép mellett új térképészeti eljárásrendszert igényel, ami közvetlenül befolyásolja a térkép befogadó-képességét is. Fel kell készítenünk a változásokra a felhasználókat, ezért egy virtuális bemutatóval fórumot kívánunk teremteni arra, hogy a jövőbeni lehetőségekről – amely már igencsak jelen van – a kiállítást felkereső látogatóinknak módjuk legyen ismereteket szerezni. E versennyel a fejlődés dinamikája mellett az új termékek bemutatkozására is szeretnénk lehetőséget biztosítani.

Előzetesen három kategóriát jelölünk meg, amelyre nevezni lehet:

- kereskedelmi forgalomba kerülő kartográfiai CD-ROM-ok,

- kereskedelmi forgalomba nem, vagy csak korlátozottan kerülő kartográfiai CD-ROM-ok.
- ún. távoli elérésű térinformatikai adatbázisok. (Az előbbi két kategóriába tartozó művekből 2-2 CD-ROM-t a kísérő dokumentációval kérünk beküldeni, míg az utóbbiból beküldendő az ingyenes hozzáférést – csak olvasói – biztosító jelszó, valamint a felhasználó tájékozódását segítő ismertető is.)

Az Országos Széchényi Könyvtár vállalja, hogy a Térképtár olvasóterméből (és csak is onnan) interneten elérhető adatbázisokba az olvasói betekintheznek, de azokból semmiféle eszközzel adatot kinyerni nem enged.

Továbbá az Országos Széchényi Könyvtár vállalja azt is, hogy e műveket az MNB, illetve az AMICUS integrált könyvtári információs rendszeren keresztül ismertté teszi.

E kiállítással az ilyen „dokumentumokat” készítő cégek és szervezetek számára is lehetőséget szeretnénk biztosítani, hogy ne csak szakmai érdeklődők értesüljenek időről-időre a digitális kartográfia új, nagyon dinamikusan fejlődő világáról.

A beküldött darabokból rendezett kiállítás előre láthatóan 2007. március 23-tól – 2007. április 28-ig lesz megtekinthető az Országos Széchényi Könyvtár VI. szinti Térképtárának olvasótermében, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt.

Kérjük, hogy a pályázaton való részvételével segítse elő a magyarországi térképészkultúra elmélyítését.

Pályázat határideje: 2007. január 31.

Beküldendő művek száma: minden nevezni kívánt művet két példányban kell elküldeni.

Cím: Országos Széchényi Könyvtár Térképtára, H-1827 Budapest.

A Lázár deák Térképészeti Alapítvány és az Országos Széchényi Könyvtár Térképtára pályázatot ír ki a „**Szép Magyar Térkép 2006**” cím elnyerésére, amelyre minden magyar térképészítő és -kiadó műhely korlátlan számú kizárólag saját maga által készített és 2006-ben közreadott művel pályázhat határainkon innen és túlról.

A pályaműveket szakértőkből és laikusokból álló zsűri értékeli és díjazza, amelynek elnöke az Országos Széchényi Könyvtár Főigazgatója.
(A térképvasárlók többsége sem szakmabeli, így értékelésük akár jelzés is lehet az alkotók számára.)

Pályázni lehet az alábbi kategóriákban

- idegenforgalmi térképek és atlaszok (beleértve a város-, az autós és turistatérképeket),
- iskolai térképek és atlaszok,
- tudományos térképek és atlaszok,
- kartográfiai sorozatok. (Sorozatnak az azonos logóval és/vagy címlappal díszítéssel ellátott művek tekinthetők. Részeik csak egyedi művek között indulhatnak e versenyben, függetlenül attól, hogy megjelentetésük és/vagy készítésük anyagi feltételét ki vállalta magára.)

A zsűri fenntartja magának a jogot, hogy a megnevezett kategóriák mellett más díjat is kiadjon.

A beküldött darabokból rendezett kiállítás előre láthatóan 2007. március 23-tól – 2007. április 28-ig lesz megtekinthető az Országos Széchényi Könyvtár VI. szinti Térképtárának olvasótermében, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt.

Kérjük, hogy a pályázaton való részvételével segítse elő a magyarországi térkép kultúra elmélyítését.

Pályázat határideje: 2007. január 31.

Beküldendő művek száma: minden nevezni kívánt művet két példányban kell elküldeni.
Cím: Országos Széchényi Könyvtár Térképtára, H-1827 Budapest.

AZ MFTTT 2006/2007. ŐSZI-TÉLI PROGRAMJA

December 5. (kedd) 14.00	FÖMI Tanácsterem Bp. XIV., Bosnyák tér 5. I. em.	Ludvig István: A VTopo-25 projekt.	Topográfiai Szakosztály
December 7. (csütörtök) 9.00	BME Bp. XI., Műgyetem rkp. 1–3. „Bodola Lajos” komparátor terem	Varga József: Vetületi rendszerek és átszámítások (PhD értekezés munkahelyi vitája).	Rédey István Geodéziai Szeminárium és a Geodéziai Szakosztály
December 12. (kedd)	MTA Székház Nagyterme 1051 Budapest Roosevelt tér 9.	50. éves jubileumi ülés (Külön meghívó szerint)	Topográfiai Szakosztály
December 12. (kedd) 15.00	ELTE Térképtudományi Tsz. 1117. Bp. Pázmány P. sétány 1/A VII. emelet/721.terem	Hidas Gábor: Elavult-e a térképek csoportosítása, avagy mely fán terem a tömegtérkép?	Kartográfiai Szakosztály
2007. Február 14. (csütörtök) 15.00	ELTE Térképtudományi Tsz. 1117. Bp. Pázmány P. sétány 1/A VII. emelet/721.terem	Lenkei Ákos: Tabán és Buda első szabatos felmérése. Az 1933 előtt Tabán térinformatikai rekonstrukciója a Marek-térkép alapján.	Szaktörténeti Szakosztály

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a MAGYAR FÖLDMÉRÉSI, TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI TÁRSASÁG TITKÁRSÁGA

ELKÖLTÖZÖTT

a Budapest II. ker., Fő u. 68. sz. alatti irodából.

Új címünk:

1149 Budapest, Bosnyák tér 5., I. em. 105.

Telefonszámunk változatlan: 201-86-42

Faxszámunk: 460-41-63

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság programjairól, híreiről rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is.

Címünk:

www.mfttt.hu

MFTTT vezetőség

